

La desocupació espera la reforma laboral

Entre vagues de funcionaris, amenaces de vaga general i la reforma laboral, la desocupació no baixa als Països Catalans.

La vaga de funcionaris i treballadors públics va tenir un seguiment més aviat baix, als Països Catalans, tot i que els sindicats la consideraren “un èxit”. És la primera vaga que el sindicalisme organitza contra el govern de Zapatero. L'objectiu era defensar uns treballadors que tenen la feina assegurada per tota la vida i als quals se'ls aplica una retallada d'un 5% del sou, de mitjana. És a dir, 50 euros per cada 1.000 que en cobren. La vaga de la setmana passada va servir perquè les principals centrals, UGT i CC.OO, mostrassin les urpes al govern socialista i augurassin que si Zapatero no canvia radicalment podria haver d'encarar-se a la primera vaga general contra la seva política econòmica i laboral.

Quan van tenir lloc la vaga i les manifestacions del dia 8 feia uns quants dies que s'havia sabut l'evolució de la desocupació. El Ministeri de Treball espanyol havia fet públiques les xifres el 31 de maig. Tenint en compte que som al principi de la temporada alta del turisme no varen ser unes dades gaire bones. És cert que a cada territori dels Països Catalans la desocupació minva, però molt poc. I, sobretot, si es compara amb les dades del maig de l'any passat (vegeu requadre) es palesa que l'evolució és molt preocupant. No obstant això, la rebel·lió sindical contra el govern de Zapatero no es desferma perquè la desocupació sembli descontrolada i en creixement (cosa que fa almenys dos anys que passa), sinó per defensar els interessos dels treballadors que encara tenen feina. I, enmig d'aquest panorama, Zapatero intenta aplicar la reforma laboral per, justament, provar d'atacar el sagnant drama humà, social i econòmic de la desocupació.

Desocupació. Tant els governs dels Països Catalans com el govern espanyol van saludar les xifres de la desocupació del mes de maig perquè les consideraren bones, comparant-les amb les de l'abril. Al País Valencià és la primera vegada que baixa la desocupació d'ençà de l'agost del 2009, quan disminuï un poquet –d'unes 3.000 persones– en relació amb el mes anterior. Però des d'aleshores no havia cessat d'augmentar. Per tant, no es pot dubtar que sigui una bona nova, la baixa del maig. També a Catalunya les dades somreien als polítics que han d'interpretar-les. La consellera de Treball, Mar Serna, avaluava el dia 2 de juny que “anem pel bon camí” perquè el Principat ha passat de liderar l'augment de la desocupació –entre el conjunt de comunitats autònomes– a estar en la situació exactament inversa: encapçalant la baixada de la desocupació. Malgrat l'optimisme que mostrava, la consellera va voler introduir un punt de prudència en les declaracions: “No hem d'abaixar la guàrdia.” Com si s'hagués posat d'acord amb Serna, el director general de Planificació Estratègia de la Conselleria de Treball i Formació del govern balear, Llorenç Pou, va valorar les dades de l'ocupació del 31 de maig com a mostra “que som en el bon camí”, tot i que volgué fer una crida a la prudència perquè “encara queda molt camí per recórrer”. I la veritat és que en el cas illenc hi ha més motius per a l'optimisme formal –i més o menys forçat, si es vol– que no al País Valencià i Catalunya, perquè la desocupació s'hi ha reduït cada mes del 2010.

El problema que té tot l'optimisme oficial desplegat és que, comparant el maig del 2010 i el del 2009, el resultat és desolador. Tenint en compte que el turisme als Països Catalans és una font molt im-

Els governs dels Països Catalans han valorat

portant d'ocupació, que som al començament de la temporada alta i que l'estiu de l'any passat ens deien –tots els governs– que el del 2010 seria més bo, doncs ben mirat l'optimisme no pareix tenir gaire raó de ser. Enguany, la desocupació ha crescut a tots els territoris (vegeu requadre) i d'una manera molt més intensa que no ho és la minva mensual entre abril i maig. Curiosament són les Balears –on enguany ha baixat cada mes– el territori que presenta un comportament interanual pitjor: un 16,5% d'augment. Només un punt enrere apareix el País Valencià i Catalunya ofereix unes dades un xic més bones. Però en tots els casos és clar que a començament de la temporada alta la desocupació continua essent una xacra socio-econòmica a l'alça si es compara en terminis d'un any.

amb un optimisme prudent les dades de la desocupació del mes de maig.

La incògnita de la reforma laboral. Ja fa un any, i més i tot, que economistes de prestigi aixecaven la veu per demanar una reforma laboral que permetés d'atacar la conseqüència més nefasta de la crisi: la destrucció d'ocupació. Però ni els sindicats ni molt menys el govern socialista de Rodríguez Zapatero no feren cas de

cap d'aquestes veus. El director del Centre de Recerca Econòmica (CRE) de les Illes Balears, Antoni Riera, va alertar l'any passat que sense una reforma a fons "ens haurem d'acostumar a tenir una desocupació estructural massa alta, és a dir, gent que de cap manera no podrà ser recol·locada al mercat laboral". Riera no

es pronunciava sobre quina mena de reforma s'hauria de fer exactament, però recordava que no es tractava merament d'abaratir l'acomiadament sinó d'assumir la necessitat de canvis estructurals que afectassin també la formació.

El mes d'abril passat, el Col·legi d'Economistes de Catalunya presentà l'enquesta feta durant l'hivern entre els seus col·legiats. El pessimisme sobre la situació econòmica era majoritari. El 84,3% definia la desocupació com el principal problema de l'economia catalana i espanyola, i el 78,8% pensava que –a desgrat dels famosos *brots verds* que veia el govern de Zapatero– una efectiva recuperació que implicàs la reducció significativa de la desocupació no arribaria abans "de tres o fins a cinc anys". El 20% era més pessimista: creien que passarien "més de cinc anys" abans de notar millores clares. El degà del col·legi, J. B. Casas, a la presentació de l'enquesta avaluà que el 2010 "serà un any pràcticament descomptat, per no dir perdut" per a iniciar la recuperació econòmica. El sentit majoritari entre els economistes catalans amb relació a les promeses i actuacions en política econòmica del govern de Zapatero no deixava escletxa a cap dubte: un 78% considerava que la resposta de l'executiu al problema de l'ocupació i de la crisi –amb la llei d'economia sostenible presentada recentment– "no assolirà el seu objectiu".

Pràcticament de la mateixa opinió és l'homòleg valencià de Casas. El degà del Col·legi Oficial d'Economistes del País Valencià, Leopoldo Pons, declarava el mes passat que una reforma laboral és imprescindible i urgent, però alertava sobre les expectatives poc realistes: "A curt termini no portaria pas una reactivació de l'ocupació."

Sembla que l'opinió majoritària dels especialistes és rotunda: s'ha de reformar el mercat laboral per a actuar contra la desocupació creixent que no disminueix notablement ni tan sols a la temporada alta. El dubte és si la reforma que és a punt d'intentar aprovar Zapatero serà la bona.

Miquel Payeras

Desocupació als Països Catalans

	Maig 2010	Variació sobre abril 2010	Variació sobre maig 2009
Balears	77.795	- 7,7%	+ 16,5%
Catalunya	574.736	- 3,2%	+ 12,1%
País Valencià	511.014	- 1,8%	+ 15,5%